

Lotta Svärd – juhlavuoden liittokokous ja Lottaperinnepäivät Vaasassa

Suomen Lottaperinneliitto ry:n Lotta Svärd 100-vuotisjuhla-vuoden 2021 liittokokous ja lottaperinnepäivät pidettiin loka-kuun ensimmäisenä viikonloppuna 2.-3.10.2021 Vaasassa Vaasan Lottaperinneyhdistys ry:n vastatessa järjestelyistä. Päivien ohjelmaan kuuluivat lauantaina liittokokous ja iltajuhla, sunnuntaina osallistuttiin juhlamessuun Vaasan kirkossa ja Vaasan kaupungintalossa pidettyyn päiväjuhlaan.

Liittokokouksen merkittävin päätös oli uuden puheenjohtajan valinta. Nykyinen puheenjohtaja Pia Lindell on aloittanut työn Naisten Valmiusliiton pääsihteerinä ja halusi siksi luopua Lottaperinneliiton puheenjohtajan tehtävästä. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin nykyinen varapuheenjohtaja Maija Fredrikson Jyväskylästä. Liittokokoukseen osallistumattomille perinnepäivien osanottajille oli järjestetty tutustumiskäynti kaupungin keskustassa sijaitseviin historiallisiin kohteisiin, mm. Vaasan Sotaveteraanimuseoon. Iltajuhlassa nautittiin juhlaillallinen ja vietettiin lottailtamia.

Sunnuntain messujumalanpalveluksessa saarnasi pastori Tuija Storbäck. Jumalanpalveluksen jälkeen kirkosta lähetettiin seppelpartio viemään havuseppele torilla sijaitsevalle Suomen Vapaudenpatsaalle.

Sunnuntain päiväjuhla Vaasan Kaupungintalossa alkoi komeasti MPK Pohjanmaan soittokunnan (joht. Arto Panula) esittämällä Sibeliusen Jääkärimarsilla, joka pohjalaisen tavan mukaan kuunneltiin seisaalleen nousten. Tervehdyslaulus juhlapäivien järjestelyistä vastanneen Vaasan Lottaperinneyhdistyksen puheenjohtaja Tuula Harjunpää. Puheessaan Harjunpää käsiteli mm. Lotta Svärd järjestön syntä ja merkitystä maamme itsenäisyyden ja vapauden puolustamisessa, Vaasan roolia maamme itsenäistymisen toteutumisen aikoina sekä

Ruskan keskellä asteleva Tea Helenelund-Suomisen Lottapatsas (2005) on saanut juhlapäivien kunniaksi juurelleen kauliin sinivalkoisen kukkalaitteen
Kuva/Foto: Ilkka Virtanen

Tea Helenelunds lottastaty (2005) har till ära för jubileumsdagarna fått en vacker blåvit blombukett framför sina fötter.

lottien perinnetyön käynnistymistä valtakunnan tasolla 30 vuotta sitten ja Vaasan yhdistyksen perustamista 20 vuotta sitten.

Lottien perinnettä vaalivalle juhla-avalle tervehdyksen esittivät Vaasan kaupunginjohtaja Tomas Häyry, Pohjanmaan aluetoimiston päällikkö evl. Mauri Etelämäki ja Vaasan suomalaisen seurakunnan kirkkoherra Tuomo Klapuri. Kaikki toivat puheenvuorossaan vahvasti esiin sen suuren arvostuksen, mitä tunnetaan lottien ja yleensä naisten isänmaamme itsenäisyyden ja vapauden hyväksi tekemää työtä kohtaan. Lotat toimivat sotien aikana laajasti eri tehtävissä sekä sota- että kotirintamalla. On laskettu, että lotat työpanoksellaan vapauttivat lähes 100000 miestä aseelliseen rintamapalvelukseen.

Sotaveteraani Yrjö Savola toi juhlaan veteraanien tervehdyksen. Lottille ja nykyisille perinnetyön aktiiveille esittämänsä arvostuksen lisäksi hän hauskutti yleisöä muistellesaan kokemuksiaan lotista rintamapalveluolosuhteissa. Kun kahvihammasta kolotti, mentiin lottakanttiin kahvinkorvikkeelle, aitoa kahviahan ei ollut saatavilla. Mutta eräällä kerralla ei ollut korvikettaakaan, ainoastaan korvikkeen vastiketta. Mitä lie nee juoma ollutkaan, mutta maistui sekin, kun lotat niin iloisesti ja ystävällisesti sitä tarjosivat.

Juhlapuheen piti europarlamentaarikko Miapetra Kumpula-Natri. Hän käsiteli puheessaan lottien suurta panosta isänmaamme vapauden säilyttämisen hyväksi. Naisten panos sodanajan Suomessa oli yleisemminkin merkittävä. Monet yleensä miesten tehtävät jäivät nyt naisten huolehdittavaksi. Tuon ajan vastuun kannosta ja sitoutumisesta on nykyajan toimijoillekin paljon opik- si otettavaa.

Juhlapuheen ja Suomen Lottaperinneliiton puheenjohtaja Pia Lindellin perinnepäivät järjestäneitä kiittävien päätöspanojen välillä kuultiin vielä Kristoffer Strengin esittämää yksinlaulua, pianistina toimi Stefan Jansson. Perinteisen Heikki Klemetin Oi kallis Suomenmaa -kappaleen lisäksi kuultiin varsin vaikuttava Strengin oma sävellyks Presidentin rukous, jonka tekstinä on käytetty presidentti Kyösti Kallion Talvisodan aikaista rukousta. Juhla päättyi MPK Pohjanmaan soittokunnan ja yleisön yhdessä esittämään Vaasan marssiin.

Juhlan päätyttyä osallistujilla oli vielä tilaisuus viettää Kaupungintalon Peilisalissa tuokio leivoskahvin ja seurustelun merkeissä. Mukana olleiden kotimatka voi näin alkaa sekä mieli että ruumis virkistyneinä.

Ilkka Virtanen

Seppelpartio lähdössä Suomen lipun johdolla ja Narvan marssin soidessa Vapaudenpatsaalle. Lipunkantajana Raimo Latvala. Kranspatrullen följer Finlands flagga medan Narva marschen ljuder. Fanbärare Raimo Latvala. Kuva/Foto: Monica Latvala

Sotaveteraani Yrjö Savola tervehtii lottia ja lottaperinnettä vaalivia. Krigsveteran Yrjö Savola hälsar lottor och dem som vårdar lottatraditionen. Kuva/Foto: Raimo Latvala)

Juhlapuheen pitäjä Miapetra Kumpula-Natri Miapetra Kumpula-Natri höll festtalet. Kuva/Foto: Raimo Latvala

Tuula Harjunpää esittämässä tervehdyssanansa juhlayleisölle Tuula Harjunpää framför sina hälsningsord till festpubliken. Kuva/Foto: Ilkka Virtanen

Den nya och den avgående ordföranden efter ordförandevallet. Foto: Tuula Harjunpää

Yleisöä Lottaperinnepäivien päiväjuhlassa oli koronarajoitusten sallima määrä Publiken vid Lottatraditiondagarnas dagsfest följde tillåtna koronabegränsningar. Kuva/Foto: Raimo Latvala

Lotta Svärd – jubileumsårets förbunds- möte och Lottatraditionsdagarna i Vasa

Finlands Lottatraditionsförbund rf:s Lotta Svärd 100-års traditionsfest och förbundsmöte 2021 hölls i Vasa det första veckoslutet i oktober 2-3.10 2021. Vasa lottatraditionsförening svarade för arrangemangen och dagarnas program bestod av förbundsmöte och förbundsfest på lördagen, medan detagarna på söndagen tog del av festmässa i Vasa kyrka samt en dagsfest i stadshuset.

Förbundsmötets viktigaste ärende bestod i att välja ny ordförande. Tidigare ordföranden Pia Lindell har inlett sitt arbete som generalsekreterare för Kvinornas beredskapsförbund och ville därför avgå från sin post. Till ny ordförande valdes tidigare viceordföranden Maija Fredriksson från Jyväskylä.

För deltagare som inte var delegater i förbundsmötet hade ordnats besök till historiska platser i Vasa, bland annat Vasa krigsveteranmuseum. På kvällen avnjöts en festmåltid med program.

Vid söndagens festmässa predikade pastor Tuija Storbacka. Från

kyrkan skickades en kranspatrull till Frihetsstatyn på torget.

Söndagens huvudfest i Vasa stadshus inleddes storstilat med med Österbottens musikkår under ledning av Arto Panula. Den framförde Sibelius' Jägarmarsch vilken på österbottniskt vis åhördes stående. Välkomsthälsning framfördes av Vasa Lottatraditionsförenings ordförande Tuula Harjunpää. Hon berörde Lotta Svärd-organisationens uppkomst och betydelse i vårt lands frihetskamp. Hon noterade den betydelse Vasa haft i skapandet av landets frihet samt Lotta-rörelsens begynnelse på nationell nivå för 30 år sedan. För 20 år sedan bildades traditionsföreningen i Vasa.

Hälsningar till festdeltagarna framfördes av stadsdirektör Tomas Häyry, Österbottniska försvarsbyråns chef överstelöjtnant Mauri Etelämäki samt Vasa finska församlings kyrkoherde Tuomo Klauri. Alla betonade starkt den betydelse som Lottarörelsen och kvinnorna i allmänhet hade i vårt lands

frihetssträvanden. Lottorna tjänstgjorde i krigstid i många olika uppgifter såväl ute vid fronten som på hemmafronten. Det har beräknats att lottornas insatser frigjorde närmare 100.000 man för väpnad fronttjänst.

Krigsveteranen Yrjö Savola framförde veteranernas hälsning. Förutom sin uppskattning för Lottarörelsen och nuvarande traditionsarbete delgav han humoristiska minnesbilder från frontlivet. När kaffetanden värkte gick man till Lottakantin för en kopp surrogat - riktigt kaffe fanns inte att fås.

– Men en gång fanns inte ens surrogat – endast en motsvarighet till surrogat! Vad än drycken måtte ha innehållit så smakade den ändå något då lottorna serverade den med glädje och värme.

Festtalet hölls av europaparlamentariker Miapetra Kumpula-Natri. Hon berörde den viktiga uppgift lottorna utfört för vårt lands frihet.

– Kvinnornas roll under kriget var också allmänt mycket betydelsefull. Många uppgifter som männen normalt skötte blev nu kvinnornas skyldigheter. Många nutida har mycket att lära av den tidens ansvarstagande, påpekad Kumpula-Natri.

Kristoffer Streng sjöng solo till Stefan Janssons ackompanjemang Heikki Klemettis O dyra fosterland, samt Strengs egen tonsättning till Presidentens bön, en text som Kyösti Kallio använde i en bön under vinterkriget.

Festen avslutades med Vasa marsch framför av musikkåren. Efter festen gavs ännu tillfälle till samvaro och kaffe med bakelse i Spegelsalen, varefter deltagarna kunde anträda hemresan stärkta till kropp och själ.

Vaasan Sotaveteraanimuseota vieraille esittelivät Pohjanmaan Maanpuolustuskillan puheenjohtaja Arja Rantanen ja kirjoittaja. Kuva/Foto: Raimo Latvala

Ordf. för Österbottens Försvarsgille Arja Rantanen samt undertecknad förevisade Vasa Krigsveteranmuseum för gästerna

*Ilkka Virtanen
Översättning Bertel Widjeskog*